

**HET GOK-DECREET
DE LOKALE OVERLEGPLATFORMS**

september 2009

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. MET WELKE BEDOELING WERDEN DE LOP'S OPGERICHT?	4
2. TAKEN VAN HET LOKAAL OVERLEGPLATFORM.....	4
3. DE LOP-DESKUNDIGE.....	5
4. DE LOP-VOORZITTER	5
5. SAMENSTELLING VAN HET LOKAAL OVERLEGPLATFORM	6
6. STRUCTUUR VAN HET LOKAAL OVERLEGPLATFORM	7
7. WERKING VAN HET LOKAAL OVERLEGPLATFORM.....	7
8. LIJST LOKALE OVERLEGPLATFORMS	8

Het nieuwe gelijke onderwijskansendecreet (GOK-decreet)...

Inleiding

Vanaf 1 september 2002 maakten de bestaande tijdelijke projecten inzake gelijke onderwijskansen plaats voor één Gelijke Onderwijskansendecreet (GOK-decreet).

Met het GOK-decreet wil men speciale aandacht besteden aan allochtone en autochtone kinderen/jongeren uit kansarme milieus. De bedoeling is kinderen/jongeren de beste kansen geven om te leren en tegelijk uitsluiting, sociale scheiding en discriminatie tegengaan.

Wat staat er in het GOK-decreet?

Het decreet bevat **drie** grote krachtlijnen :

1. Het inschrijvingsrecht
2. De oprichting van LOP's
3. Het extra ondersteuningsaanbod

In dit deeltje willen we het uitgebreid over **de lokale overlegplatforms (LOP's)** hebben.

DE OPRICHTING VAN LOKALE OVERLEGPLATFORMS (LOP'S)

1. Met welke bedoeling werden de LOP's opgericht?

Een effectief gelijke onderwijskansenbeleid in het onderwijs berust voor een groot deel op een lokale dynamiek. Om hieraan tegemoet te komen traden er vanaf 1 september 2002 69 lokale overlegplatforms (LOP) in werking, verspreid over heel Vlaanderen. Ze kregen elk een welbepaald werkingsgebied van een aantal gemeenten of een regio toegewezen. Er zijn LOP's voor het basisonderwijs en LOP's voor het secundair onderwijs.

Het LOP probeert alle leerlingen gelijke kansen te bieden om te leren en zich te ontwikkelen.

Tegelijkertijd tracht het LOP elke vorm van uitsluiting, discriminatie en sociale scheiding tegen te gaan.

2. Taken van het lokaal overlegplatform

De LOP's hebben eigenlijk als taak het gelijke onderwijskansenbeleid op lokaal vlak te realiseren en toe te zien op de uitvoering van het decreet.

Praktisch gezien komt het erop neer dat het LOP

- een huishoudelijk reglement over zijn werking opstelt;
- zal instaan voor het opmaken van een **omgevingsanalyse**¹ betreffende ongelijke onderwijskansen binnen het werkingsgebied;
- afspraken maakt over de wijze van realisatie van de doelen (van het decreet), het kan dus instrumenten ontwikkelen om het inschrijvingsrecht mee te realiseren;
- instrumenten ontwikkelt om een meer diverse schoolpopulatie te bekomen, d.w.z. aan de hand waarvan kansarme leerlingen geleid worden naar scholen met een gering aantal GOK-leerlingen² en kansrijke leerlingen naar scholen met een hoog aantal GOK-leerlingen.
- afspraken maakt betreffende de opvang van anderstalige nieuwkomers in het onthaalonderwijs en het opvolgen van gewezen anderstalige nieuwkomers;
- **de relatieve aanwezigheid**³ herberekent in het werkingsgebied;
- een bemiddelingsrol uitoefent bij weigering van leerlingen betreffende het recht op toegang in een school en afspraken maakt betreffende de uitoefening van de bemiddeling;

¹ de lokale onderwijssituatie inzake gelijke onderwijskansen in cijfers

² GOK-leerlingen zijn leerlingen die voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- hun gezin leeft van een vervangingsinkomen
- ze worden (tijdelijk) buiten het gezinsverband opgenomen
- de ouders behoren tot de trekkende bevolking
- de moeder is niet in het bezit van een studiegetuigschrift van het zesde jaar beroepsonderwijs
- de thuistaal is niet het Nederlands

³ het percentage leerlingen dat in het werkingsgebied van het LOP aan één of meerdere GOK-indicatoren voldoet

- afspraken maakt met de scholen van zijn regio over het hanteren van een gemeenschappelijke inschrijvingsperiode en de communicatie van hun inschrijvingsbeleid naar de ouders toe;
- afspraken maakt met de scholen van zijn regio om effectief een voorrangsregeling te voorzien voor kansarme(GOK-)⁴ leerlingen;
- in onderling overleg tussen de partners criteria en procedures opstelt op basis waarvan gewone secundaire scholen een in een andere school definitief uitgesloten leerling in de loop van het schooljaar kunnen weigeren;
- instrumenten ontwikkelt om dubbele inschrijvingen te voorkomen;
- afspraken maakt over het verhogen van de kleuterparticipatie.
- in onderling overleg aanvullende bepalingen uitwerkt over het positieve engagement van ouders ten aanzien van de onderwijstaal
- akkoorden afsluit i.v.m. eventuele experimenten in het kader van een aanmeldingsprocedure.

De Vlaamse regering kan beslissen om bijkomende opdrachten aan de LOP's toe te wijzen. De spijbelproblematiek en de opvolging van problematische schoolloopbanen zijn voorbeelden van bijkomende opdrachten toegewezen door de overheid. Daarnaast kan het LOP ook zelf beslissen om bijkomende opdrachten op te nemen. Het LOP doet inderdaad meer dan wat voorzien is in de decretale opdrachten (ervoor zorgen dat scholen het inschrijvingsrecht correct toepassen, statistische gegevens verzamelen en een uit pedagogisch oogpunt optimale verhouding van kansarme en andere leerlingen nastreven). Het LOP evolueert steeds meer naar een **lokale overlegstructuur waar onderwijsproblemen school-, net- en sectoroverstijgend aangepakt worden**. Op langere termijn kan het LOP **een forum** bieden om actief te werken aan een **totaalbeleid gelijke kansen**, waar school- en netoverstijgende thematieken aan bod komen, zoals hoe kunnen we indirecte barrières voor kansarme leerlingen (bijvoorbeeld hoge schoolkosten) wegwerken?

Het LOP kan bovendien ook zowel op lokaal en provinciaal als op Vlaams vlak een stuwende kracht zijn achter veranderingen en advies uitbrengen op alle niveaus. Zo moeten de onderwijsbeleidsplannen die de steden moeten opmaken in het kader van het flankerend onderwijsbeleid én de beleidsplannen van de LOP's expliciet aandacht besteden aan de **wederzijdse samenwerking tussen de LOP's en de lokale overheden**.

3. De LOP-deskundige

Voor de ondersteuning van de lokale overlegplatforms duidt de Vlaamse regering – Departement Onderwijs - **een deskundige** aan. Deze vervult zowel een organisatorische als een inhoudelijke rol.

De verschillende LOP's en de deskundigen kan je vinden op:
<http://www.ond.vlaanderen.be/gok/lop/>

4. De LOP-voorzitter

⁴ GOK-leerlingen zijn leerlingen die voldoen aan één van de volgende voorwaarden:

- hun gezin leeft van een vervangingsinkomen
- ze worden (tijdelijk) buiten het gezinsverband opgenomen
- de ouders behoren tot de trekkende bevolking
- de moeder is niet in het bezit van een studiegetuigschrift van het zesde jaar beroepsonderwijs
- de thuistaal is niet het Nederlands

Het lokaal overlegplatform wordt voorgezeten door **een voorzitter** die aangesteld wordt door de minister van onderwijs, na overleg in het lokaal platform. De voorzitter moet vertrouwd zijn met het ruime onderwijsveld. Hij of zij mag geen lid zijn van een schoolbestuur of inrichtende macht, of mag geen personeelslid zijn van één van de betrokken scholen, scholengroepen, scholengemeenschappen of CLB's.

De functie van de voorzitter is erg belangrijk voor de goede werking van een LOP. Hij of zij is de spreekbuis en de drijvende kracht van het LOP. Hij moet onder meer de lokale overlegpartners mobiliseren en sensibiliseren om het lokaal overleg over gelijke onderwijskansen te organiseren en inhoudelijk vorm te geven. In samenspraak met de deskundige moet hij ook de plaatselijke ervaringen en gegevens bundelen, evalueren en ter beschikking stellen van de overheid, met de bedoeling ook het gelijke onderwijskansenbeleid te optimaliseren en indien nodig bij te sturen.

De verschillende voorzitters vindt u op: www.ond.vlaanderen.be/GOK/lop/

5. Samenstelling van het lokaal overlegplatform

De **lokale overlegplatforms** zijn zeer ruim samengesteld.

De deelnemers aan het lokaal overlegplatform zijn niet beperkt tot de onderwijswereld. Ook andere partners die onrechtstreeks met het onderwijs en (on)gelijke onderwijskansen te maken hebben, worden betrokken.

De partners zijn:

- de directies, inrichtende machten van de scholen en de centra voor leerlingenbegeleiding in het werkingsgebied;⁵
- de directies en inrichtende machten van scholen voor het buitengewoon onderwijs van buiten het werkingsgebied indien er frequente leerlingenstromen zijn met scholen binnen het LOP-gebied;¹⁴
- de leerkrachten, vertegenwoordigd door hun vakorganisaties: één vertegenwoordiger per vakorganisatie;
- de ouders, via een vertegenwoordiger van elke erkende oudervereniging, in totaal 2 afgevaardigden voor de ouderverenigingen per LOP;
- de leerlingen (indien het een LOP betreft voor het secundair onderwijs) zijn vertegenwoordigd via een afgevaardigde uit de leerlingenraden, in totaal 2 per LOP;
- vertegenwoordigers van het lokale sociaal-culturele veld: de etnische minderheden (2), de integratiesector(1), de onthaalbureaus van het werkingsgebied (1), de verenigingen waar armen het woord nemen (2) en het onderwijsopbouwwerk (1);
- ten hoogste 10 vertegenwoordigers van lokale socio-economische en/of – culturele partners;
- de gemeente heeft eveneens een vertegenwoordiger. Deze verzorgt de band tussen het gemeentelijk beleid en het overlegplatform, stelt vergaderzalen ter beschikking van het LOP en steunt het LOP in een aantal gevallen financieel.

⁵ de leden van de inrichtende machten kunnen zich door de directies van hun scholen of centra voor leerlingenbegeleiding laten vertegenwoordigen in het LOP. De directie moet van haar inrichtende macht dan wel het mandaat krijgen om afspraken aan te gaan. Dit betekent dat het huishoudelijk reglement moet aangepast worden

De vertegenwoordigers van het onderwijsopbouwwerk en van de lokale sociaal-culturele en/of socio-economische partners worden tijdens een eerste vergadering door de andere leden aangeduid. Op termijn zullen de LOP's lokale samenwerkingsprotocollen afsluiten met lokale sport-, jeugd-, welzijnsorganisaties... om tot een structurele samenwerking te komen, indien daaraan in het LOP behoefte is.

6. Structuur van het lokaal overlegplatform

Het LOP heeft **een algemene vergadering**, die afhankelijk van het LOP 1 tot 3 maal per jaar samenkomt en een **dagelijks bestuur** dat op regelmatige basis vergadert. Daarnaast is er binnen het LOP ook een **bemiddelingscel** die bemiddelt bij inschrijvingsproblemen. Meestal zijn er ook verschillende **werkgroepen** actief. Er zijn gemandateerden die alleen in de algemene vergadering zitten, anderen zitten ook nog in het dagelijks bestuur en/of in een werkgroep. Dit hangt af van het persoonlijk engagement van de gemandateerde.

7. Werking van het lokaal overlegplatform

- De werking van het LOP wordt geregeld in een bij consensus tot stand gekomen huishoudelijk reglement.
- Het huishoudelijk reglement voorziet in de oprichting van een dagelijks bestuur dat de besprekingen en beslissingen van het LOP voorbereidt, en dat gemachtigd kan worden de bevoegdheden van het LOP uit te oefenen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de participanten die in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd zijn en op welke wijze.
- Het huishoudelijk reglement legt ten minste de volgende zaken vast:
 - de standplaats van het lokaal overlegplatform;
 - het minimum aantal bijeenkomsten per jaar;
 - de wijze en termijn van bijeenroeping;
 - de wijze van opmaak van de vergaderagenda;
 - de wijze waarop in de plaatsvervangende van afwezige participanten wordt voorzien;
 - de aanwezigheids- en stemquota om tot besluitvorming te komen bij gebrek aan consensus;
 - het takenpakket van de voorzitter en de deskundige;
 - de wijze waarop het werkingsbudget wordt aangewend;
 - de wijze waarop gegevens die nodig zijn voor de werking van het lokaal overlegplatform worden opgevraagd;
 - de wijze waarop de verslagen gemaakt worden;
 - de samenstelling, inzonderheid de wijze waarop de verschillende participanten worden vertegenwoordigd, de bevoegdheden en de werking van het dagelijks bestuur en van eventueel andere deelorganen;
 - de wijze waarop bij het falen van een bemiddeling de Commissie inzake Leerlingenrechten op de hoogte moet gebracht worden.

Als bijlage bij het huishoudelijk reglement wordt de lijst van de deelnemers aan het lokaal overlegplatform toegevoegd.

8. Lijst lokale overlegplatforms

De lijst van de lokale overlegplatforms, voorzitters en deskundigen kan je vinden op

<http://www.ond.vlaanderen.be/gok/lop/files/gegevens.pdf>

Praktische vragen en antwoorden m.b.t de LOP's kan je vinden op

<http://www.ond.vlaanderen.be/wetwijs/thema.asp?id=54>